

Készségek, szükségletek, igények – felmérési módszerek

Sebestyénne Veisz Anna

Komplex támogatási szükséglet felmérése

- A támogatott lakhatásba kerülés előfeltétele a komplex támogatási szükségletfelmérés.
- **A támogatott lakhatás a komplex támogatási szükségletméréssel kezdődik és a szolgáltatásbiztosítás folyamatával valósul meg.**
- Lépések:
- Felmérés - jogosultság megállapítása – tervezés - megállapodás, szerződés – szolgáltatási csomag - szolgáltatások biztosítása – monitorozás - újratervezés

- **Cél:** A szolgáltatásokat igénybe vevő személy **szükségleteinek, körülményeinek, elvárásainak bemutatása** a különféle területekre vonatkozó felmérések összegzéseként.
- **Célcsoport:** fogyatékos, pszichiátriai problémákkal élő, illetve szenvedélybeteg emberek
- **A felmérés körülményei, módszerek** (jelenlévők, dokumentumok elemzése, beszélgetés, eredmények összegzése)
- **A felmérésen használt eszközök:**
 - Komplex támogatási szükségletfelmérő adatlap
 - Összegző lap - Komplex támogatási szükségletmérő eszköz

A felmérési folyamat részei

A) Szociodemográfiai lap

az ügyfél adatai

Jelenlegi szociális szolgáltató

Állapot, diagnózis

Élethelyzet (lakhatás, családi kapcsolatok, iskolai végzettség, munkavállalás, jövedelem, gondnoksági státusz)

A támogató környezet körülményei (segédeszközök, segítő családtag, barát stb.)

B) Interjú

Jelen helyzet

Kapcsolatok

Egészség, biztonság

Tervek, vágyak, célok

C) Önkiszolgálás, önállóság felmérése

- **Személyi higiéné** (mosdás, fürdés, testrészek ápolása, WC-használat)
- **Személyi függetlenség** (étkezés, ételkészítés, öltözködés, eszközök használata)
- **Mobilitás** (hely- és helyzetváltoztatás, közlekedés, kísérés, útvonaltervezés)
- **Életvezetés** (ügyintézés, bevásárlás, pénzkezelés, beosztás, napirend, háztartási munkák, háztartási eszközök használata)
- **Kapcsolatok** (családi, baráti, munkahelyi, közösségi, partnerkapcsolatok; kialakítás, fenntartás, működtetés)
- **Közösségi részvétel** (oktatás, munkavállalás, szabadidő, sporttevékenység)
- **Egészségmegőrzés** (egészséges étrend kialakítása, segédeszközök, gyógyszerek, orvosi vizsgálatok, mozgásfunkció, élvezeti cikkekről való leszoktatás)
- **Egészség és viselkedés kockázatok** (epilepszia, táplálkozási zavarok, krónikus betegség, fizikai- és mentális állapot követése)

- **D) Kommunikáció**

- Kommunikáció szintje, támogatási szükséglete e téren
- Együttműködés, társas helyzetek, alkalmazkodás
- Érzelmek kifejezése, reagálás érzelmekre
- Tájékozódás

Összegző lap - Komplex támogatási szükségletmérő eszköz

I. Adatok

II. Az egyes életterületeken mutakozó támogatási szükségletek és a hozzá rendelhető szolgáltatások

III. Egészségügyi és viselkedési szükségletek. Kockázatok

IV. Lakhatással kapcsolatos javaslatok (akadálymentesítés, egy ágyas lakószoba stb.)

V. A támogatási szükségletekhez rendelt szociális szolgáltatások összegzése (esetkezelés, gondozás, felügyelet, szállítás, étkeztetés, háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás, tanácsadás, készségfejlesztés, gyógypedagógiai segítségnyújtás, pedagógiai segítségnyújtás)

VI. Szociális szolgáltatási elemek részletezése (Az egyes életterületeken megjelenő szolgáltatási tartalmak részletesen figyelembe véve az ügyfél elképzeléseit, terveit)

Jogosultság:

Támogatott lakhatás igénybevételét megalapozó szükséglet fennáll.

Támogatott lakhatás igénybevételét megalapozó szükséglet nem áll fenn.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 75. § (7) bekezdése szerinti eset áll fenn.

Támogatási szükségletek és szolgáltatások megfeleltetése

Az egyes életterületeken mutatkozó támogatási szükségletek

- Személyi higiéné
- Személyi függetlenség
- Mobilitás
- Életvezetéssel kapcsolatban: bevásárlás, háztartási munkák, hivatalos ügyek, pénzkezelés
- Kapcsolatok
- Közösségi részvétel
- *Egészségi és viselkedési szükségletek. Kockázatok*

A hozzá rendelhető szolgáltatások

- Tanácsadás
- Esetkezelés
- Gyógypedagógiai segítségnyújtás
- Pedagógiai segítségnyújtás
- Gondozás
- Étkeztetés
- Felügyelet
- Háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás
- Szállítás
- Készségfejlesztés

Példa: II. Személyi függetlenség

1	Étkezés	Étkezés. Ivás. Étel és ital elfogyasztása (szájon vagy szondán keresztül, itt nem teszünk különbséget az étkezés e két formája között, az étkezésen van a hangsúly, és az ahhoz szükséges támogatási igényen)
2	Ételkészítés	Ételek elkészítéséhez szükséges támogatási igény tartozik ide. Főzéshez kapcsolódó előkészületek, főzés, ételek melegítése. Ide tartozik az étkezéshez kapcsolódó előkészületek (terítés, tálalás) és befejező műveletek (asztal leszedése, ételek tárolása) kivitelezéséhez szükséges támogatási igény is.
3	Öltözködéshez kapcsolódó tevékenységek	Ide tartozik a megfelelő, évszakhoz és alkalomhoz illő ruházat kiválasztása, előkészítése. Nem igényel támogatást, amennyiben önállóan képes megfelelő, alkalomhoz és évszakhoz illő ruházatot kiválasztani. Ide tartozik az elhasználódás, piszkolódás miatt szükségessé váló ruházatsere is. Nem igényel támogatást, amennyiben figyel arra, hogy az elhasználódott, piszkos ruházatot váltsa.
4	Öltözködés	Teljes ruházat felvétele, levétele, öltözködés. Ide tartozik az öltözködéshez kapcsolódó kisebb tevékenységek is: gombolás, cipőfűzés, cipzárhasználat, tépőzár használatához szükséges támogatási igény. Itt kell megjelölni, amennyiben naponta többször a ruházatot igazítani kell.
5	Napi tevékenységek során használt eszközök használata	Napi tevékenységek (tanulás, szabadidő) során használt könyvek polcra történő levétele, kinyitása, elektronikai eszközök (pl. számítógép, magnó, televízió, telefon, internet, stb.) bekapcsolása, tanúláshoz / szabadidő eltöltéséhez / egyéb foglalatosságához szükséges eszközök előkészítése, elpakolása. Itt azokhoz a tevékenységekhez szükséges támogatást kell megjelölni, amelyek nem előre szervezett közös programok, hanem a kliens szabadidejében, saját maga által tervezett és kialakított tevékenységek.

Példa: Személyi függetlenség Összegző lap

Területek	Támogatás típusa	Támogatás gyakorisága	Támogatás napi időtartama	Szolgáltatások
II. Személyi függetlenség	<p>Ö - Önálló</p> <p><u>E - Figyelemmel kísérés, szóbeli vagy gesztusos támogatás</u></p> <p>K – Intenzív motiválás, részleges támogatás</p> <p>F - Teljes támogatás</p>	<p><u>E – Havonta, kéthetente</u></p> <p>K – Hetente rendszeresen</p> <p>F – Naponta, és naponta többször</p>	<p><u>E – 0-1 óra</u></p> <p>K – 1-2 óra</p> <p>F – több mint 2 óra</p>	<p><u>Tanácsadás</u></p> <p><u>Esetkezelés</u></p> <p>Gyógypedagógiai segítségnyújtás</p> <p><u>Pedagógiai segítségnyújtás</u></p> <p>Gondozás</p> <p>Étkeztetés</p> <p><u>Felügyelet</u></p> <p>Háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás</p> <p>Szállítás</p> <p><u>Készségfejlesztés</u></p>

Példa: Az egyes életterületeken megjelenő szolgáltatási tartalmak részletesen

Tanácsadás

- Személyi higiéniájában viszonylag önálló, esetenként verbális támogatás szükséges.
- Étkezések alkalmával figyelmet igényel a gyakori túlevés miatt. Ételkészítésben az alapanyagok előkészítésében figyelmet igényel. Napi tevékenységek kapcsán használatos gépek, berendezések biztonságos működtetésének elsajátítása szükséges.
- Főleg gesztikulációval fejezi ki magát. Folyamatos kommunikáció fejlesztés, beszédhelyzetek, társas kapcsolatok figyelemmel kísérése. Szocializációs képességek fejlesztése, praktikus ismeretek további bővítése. Motiváció fenntartása.
- Hivatalos ügyeket nem intéz, ezen a téren teljes támogatás szükséges számára.
- Meglévő (szülői, nagyszülői) kapcsolat fenntartása, erősítése, új kapcsolatok kialakítására való motiválás.
- Partnerkapcsolata működtetéséhez támogatást igényel. Segítő beszélgetéseket, találkozások megszervezését rendszeresen kezdeményezi.
- Fokozott figyelmet, segítő beszélgetéseket igényel az étel dugdosása, valamint mások tárgyainak eltulajdonítása miatt.